

Tartuntatautilain uudistus (HE 13/2016) Näkökohtia HIV-infektioista

7.4.2016

Matti Ristola

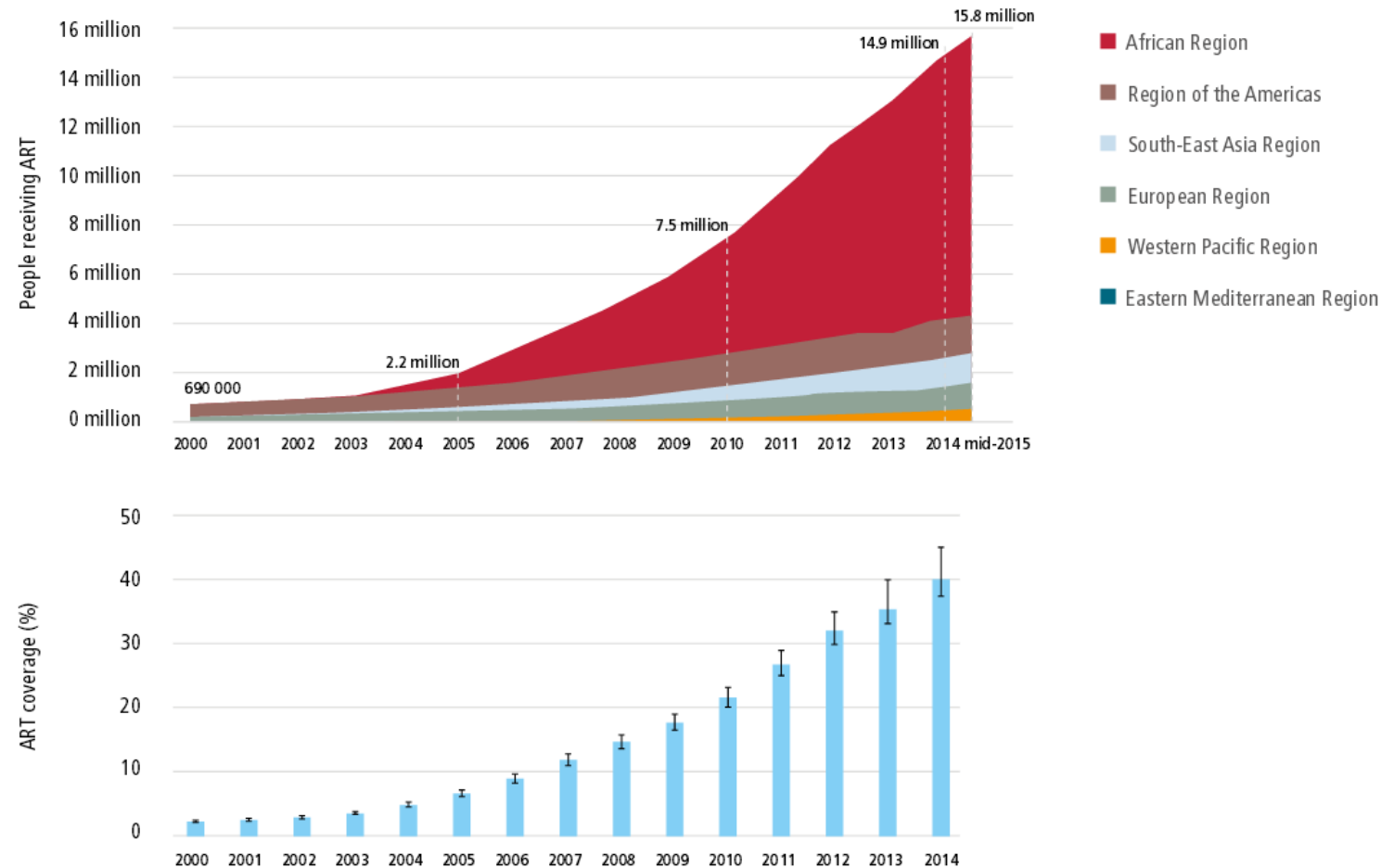
HYKS, Infektiosairauksien klinikka

Sidonnnaisuudet

- WHO:n HIV-hoitoon liittyviä konsultaatiotehtäviä (Valko-Venäjä, Uzbekistan, Kirgisia ja Tadzikistan) 2014 – 2016
- PARTNER –tutkimuksen Suomen vastaava tutkija
- START –tutkimuksen Suomen vastaava tutkija (HIV-lääkityksen aloitusajankohtaa käsittelevä kansainvälinen tutkimus, ks. New England Journal of Medicine 2015;373(9):795-807)
- EuroSIDA –seurantatutkimuksen johtoryhmä, kansainvälinen EU:n rahoittama HIV-potilaiden seurantatutkimus
- Yksittäisiä asiantuntija- ja koulutustehtäviä eri lääkeyrityksille

HIV-lääkkeitä saavien ihmisten määrän kehittyminen

Estimated numbers of people receiving antiretroviral therapy globally and by WHO Region and percentage coverage globally, 2000–2015

Source: Global AIDS Response Progress Reporting (UNAIDS/UNICEF/WHO) and UNAIDS/WHO estimates.

World Health
Organization

SUPPLEMENT

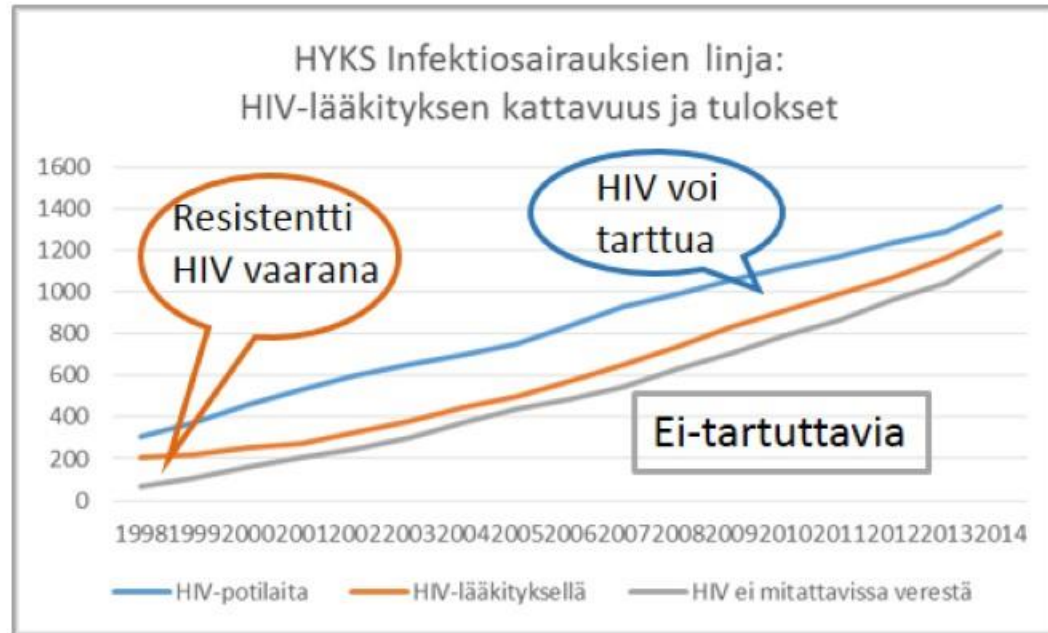
MARCH 2014 SUPPLEMENT

TO THE 2013 CONSOLIDATED GUIDELINES

**ON THE USE OF
ANTIRETROVIRAL DRUGS
FOR TREATING AND
PREVENTING HIV INFECTION**

RECOMMENDATIONS FOR A PUBLIC HEALTH APPROACH

WHO: HIV-hoidon tavoite 90-90-90

90-90-90

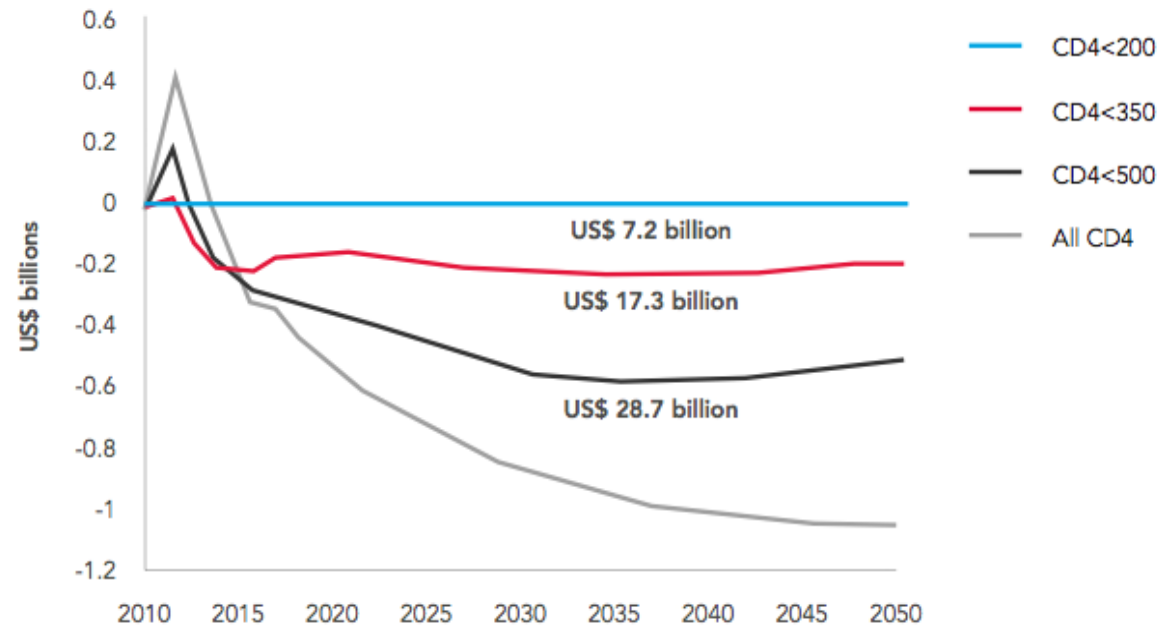
- 90 % HIV-tartunnan saaneista tietää tilansa
- 90 % HIV-lääkityksellä olevien osuus todetuista HIV+
- 90 % HIV-lääkitystä saavista HIV ei ole mitattavissa verestä (= eivät tartuta HIV:ta)

HYKS Infektiosairaudet 2014

- HIV+ määrä väestössä ei ole tiedossa
- 90,4 % HIV-potilaista lääkityksellä
- 96,1 % lääkitystä saavista HIV ei mitattavissa

HIV-lääkityksen aloituksen ajankohdan vaikutus HIV-infektion aiheuttamiin terveydenhuollon kustannuksiin Etelä-Afrikassa

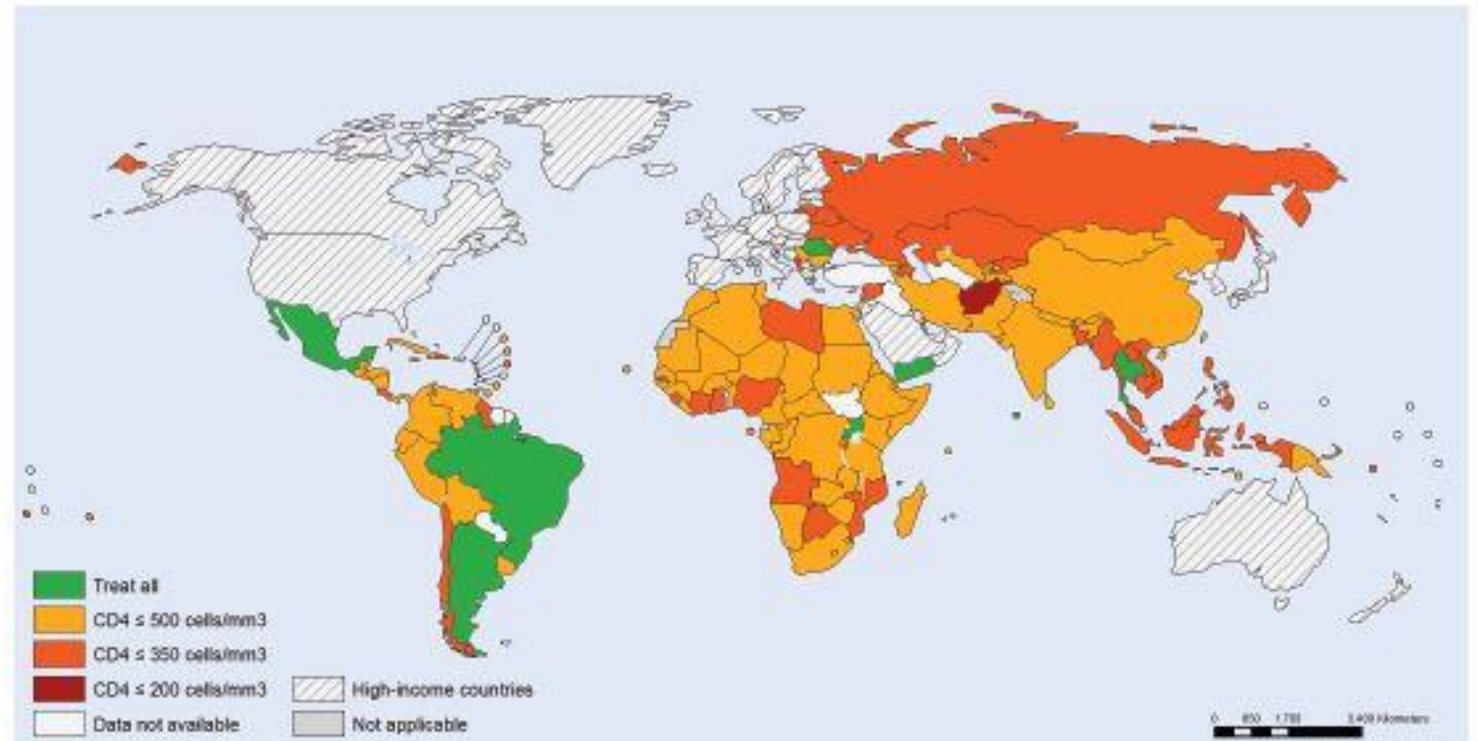
EXPANDING ACCESS TO ANTIRETROVIRAL TREATMENT IS A SMART INVESTMENT: CASE OF SOUTH AFRICA

Source: Granich R et al. Expanding ART for treatment and prevention of HIV in South Africa: Estimated cost and cost-effectiveness 2011-2050. PLoS ONE , 2012, 7:e30216.

CD4-solujen raja-arvot
HIV-lääkityksen
aloittamiseen

Fig. 1. Uptake of WHO policy on the threshold for initiating ART among adults and adolescents living with HIV in low- and middle-income countries, 2014

Source: Global AIDS Response Progress Reporting (WHO, UNAIDS, UNICEF)

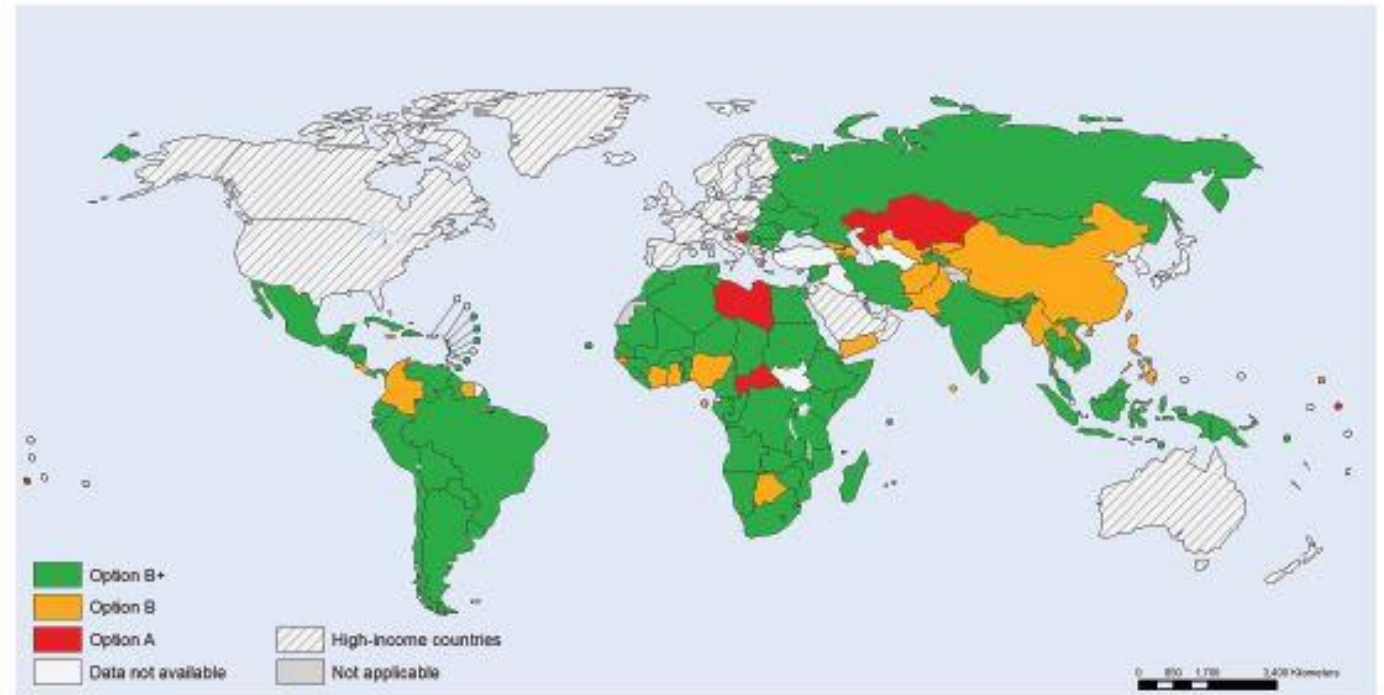
Toimintatavat HIV:n äiti-lapsi –tartuntojen ehkäisemiseksi

Vihreä = Option B+ = Tarjoa HIV-lääkitystä synnytyksen jälkeen loppuelämäksi

Oranssi = Option B = Tarjoa HIV-lääkitystä synnytyksen jälkeen imetyksen ajaksi

Punainen = Option A = Tarjoa HIV-lääkitystä vain raskauden ajaksi

Fig. 2. Adoption of policy on preventing the mother-to-child transmission of HIV in low- and middle-income countries, 2014

Source: Global AIDS Response Progress Reporting (WHO, UNAIDS, UNICEF)

Lähialueet ja HIV-potilaat lähialueilta HYKS Infektiosairauksien klinikassa

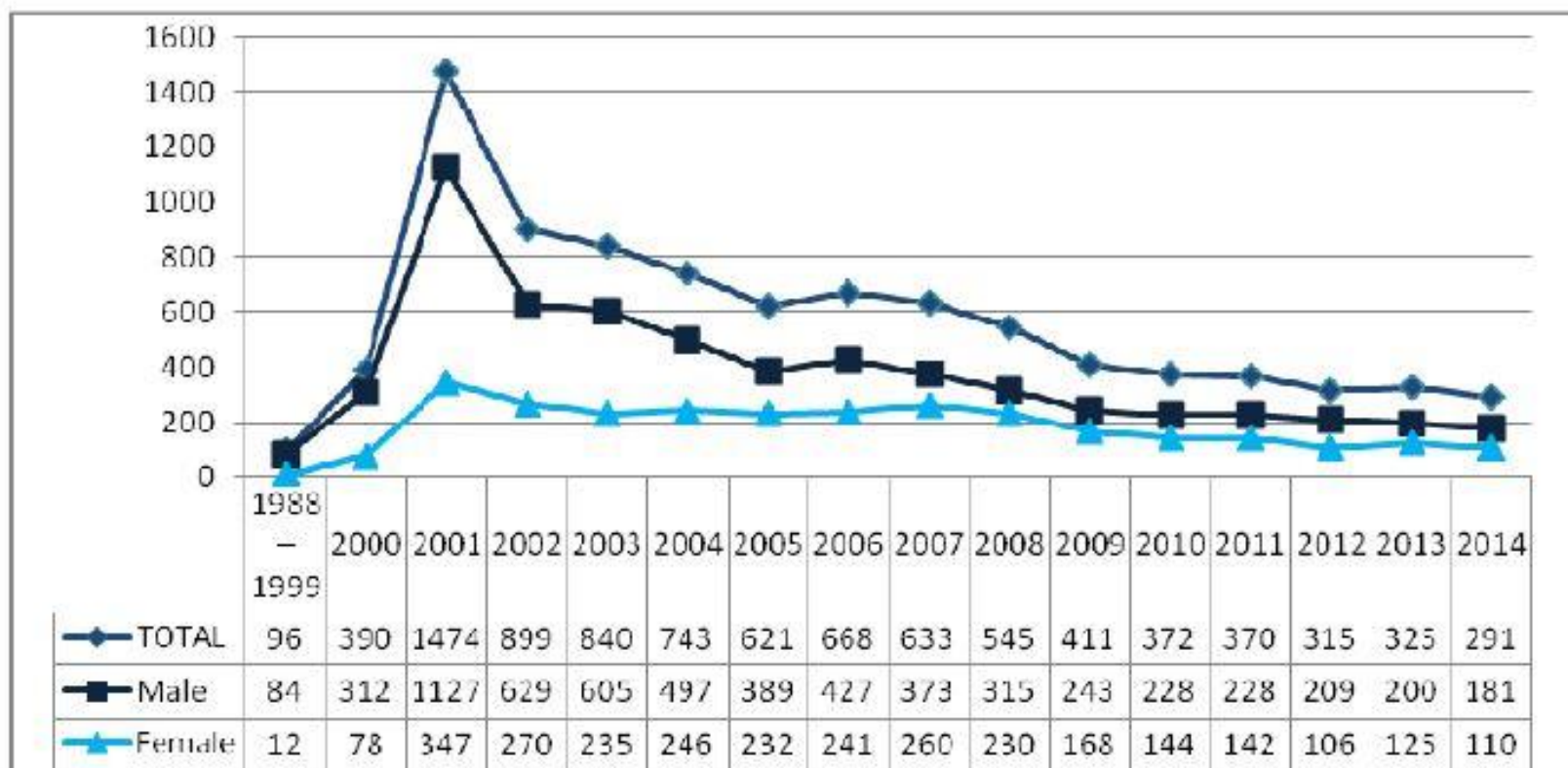
- Uusia HIV-potilaita viimeisen 10 vuoden aikana
 - Viro 60
 - Venäjä 33
 - Latvia 1
 - Liettua 0
- Suurin osa on asunut Suomessa ja omannut kotipaikkaoikeuden
- Huomattavalla osalla HIV-infektio edennyt pitkälle ennen toteamista
- Paperittomia HIV:ta kantavia vähemmän kuin 1 vuodessa
- Ruotsi: Ongelmana maahanmuuttajien HIV-infektion toteaminen

Hoitoon kiinnittymisen merkitys HIV:n leviämisessä

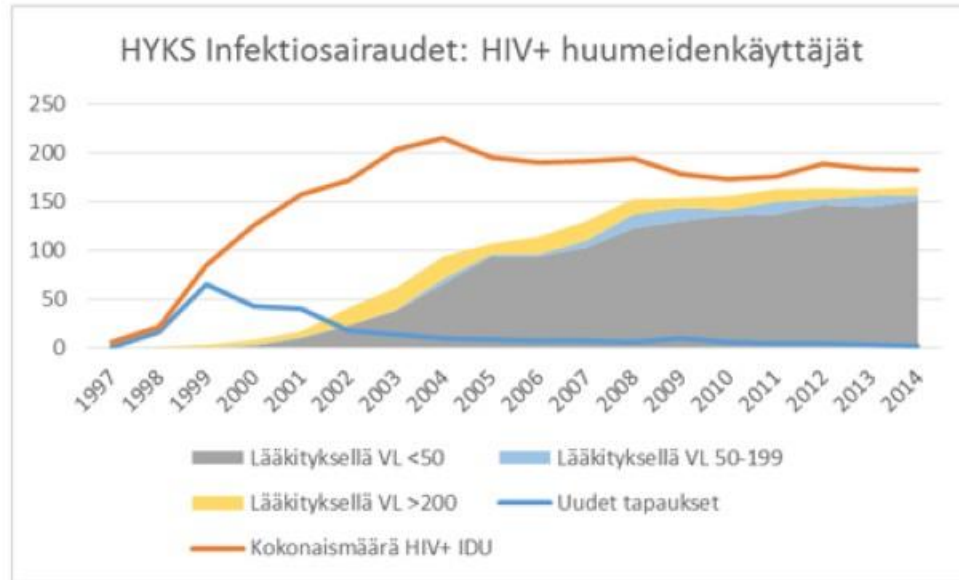
- Yhdysvaltalainen tutkimus: 61,3 % HIV-tartunnoista on peräisin henkilöistä, joilla on todettu HIV-infektio, mutta jotka eivät ole kiinnittyneet hoitojärjestelmään (*Skarbinski et al. 2015*)
- Virossa 2000-luvun alussa tehtiin paljon HIV-testejä, mutta HIV-infektion hoitojärjestelmä oli kehittymätön

Virossa todetut uudet HIV-tapaukset 1988 - 2014

Fig. 2. Newly diagnosed HIV cases by gender, 1988–2014 (n) (Health Board)

HUS-piirin HIV-tilanne huumeidenkäyttäjien keskuudessa

Epidemian rajoittaminen onnistunut hyvin

- uhkana on uusien rypäiden syntyminen, koska pistoshuumeiden käyttö on yleistä

HDL Munkkisaaren palvelukeskus

- Perustettu joulukuussa 2000
- Infektiosairaudet jalkautunut mukaan alusta lähtien
 - infektiolääkäri, verkostosairaanhoitaja, sosiaalikuraattori
- Monialainen: päihdelääketiede, infektiosairaudet, sosiaalityö
- HIV-lääkitys toteutuu myös huumeita käyttäville
- Matalan kynnyksen opioidikorvaushoito

HYKS Aurora Infektiosairauksien poliklinikka

- HIV-lääkitys huumeista irti pyrkiville ja päässeille
- Verkostohoitajat ja sosiaalikuraattori
 - tukevat sosiaalistumiskehitystä

Yhteenveto

- WHO: HIV-infektion hoito on kansanterveydellinen haaste
- WHO: HIV-lääkitystä on oltava saatavilla yleismaailmallisesti
 - HIV-lääkityksen saatavuus on parantunut merkittävästi viime vuosina
- Ei ole näyttöä, että HIV:ta kantavien ihmisten siirtyminen lähialueilta Suomeen muodostuisi merkittäväksi ongelmaksi
- Tehokkain tapa estää HIV-infektion leviäminen on HIV:ta kantavien kiinnittyminen hoitojärjestelmään mahdollisimman varhain